

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒
รอบการประเมินที่ ๒ / ๒๕๖๘ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ชื่อ-นามสกุล นายมนตรี ภูมิไสล ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

หน่วยงาน สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒

หัวข้อการพัฒนา การใช้ผลวิเคราะห์ดินเพื่องานพัฒนาที่ดิน

วิธีการพัฒนา เข้าร่วมการพัฒนาทางไกลด้วยระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Training)

วันที่พัฒนา ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘ สถานที่ สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒

หน่วยงานที่จัดอบรม กองการเจ้าหน้าที่ กรมพัฒนาที่ดิน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการวิเคราะห์ดินและการแปลผลวิเคราะห์ดินทางการเกษตร
๒. เพื่อนำความรู้การเก็บตัวอย่างดินและการแปลผล ไปแนะนำแก่เกษตรกรได้อย่างถูกต้อง

สรุปสาระสำคัญ

การใช้ผลวิเคราะห์ดินเพื่องานพัฒนาที่ดิน เนื่องจากผลวิเคราะห์ดินเป็นข้อมูลที่สำคัญ ที่สามารถนำไปใช้เพื่อการสำรวจและจำแนกดิน การประเมินคุณภาพดิน การวางแผนการใช้ที่ดิน การปรับปรุงบำรุงดิน งานอนุรักษ์ดินและน้ำ และงานวิจัย เพื่อเพิ่มศักยภาพการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาความรู้

- ๑.มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเก็บตัวอย่างดิน และการแปลผลวิเคราะห์ดิน ได้อย่างถูกต้อง
- ๒.สามารถนำความรู้ด้านการวิเคราะห์ดิน และการแปลผลวิเคราะห์ดิน แนะนำแก่เกษตรกรได้ถูกต้อง

(นายมนตรี ภูมิไสล)

นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

(นางจุฬาลักษณ์ แก้วอ่อน)

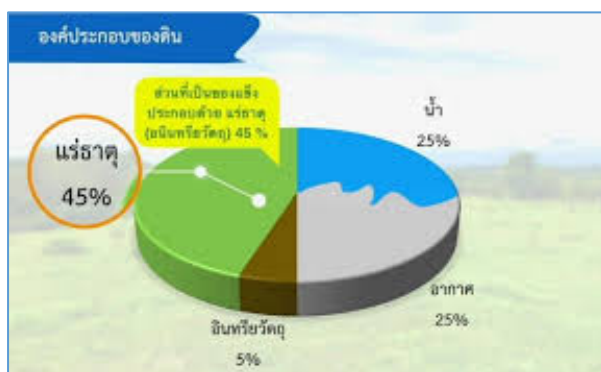
ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี

ความสำคัญของดิน

ดินเป็นแหล่งผลิตปัจจัยพื้นฐานได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค เป็นตัวกลางให้รากพืชยึดเกาะ และให้ธาตุอาหารแก่พืช

องค์ประกอบของดิน

๑. น้ำ ๒๕% เป็นของเหลวที่ช่วยละลายธาตุอาหารเป็นตัวกลางนำธาตุอาหารไปเลี้ยงต้นพืช
๒. อากาศ ๒๕% ส่วนที่เป็นช่องว่างของดิน
๓. แร่ธาตุ ๔๕% ประกอบด้วยแร่ธาตุต่างๆ ที่เป็นอาหารของพืช (อินทรีย์วัตถุ)
๔. อินทรีย์วัตถุ ๕% ชากการย่อยสลายของพืชและสัตว์

การสูญเสียธาตุอาหารของพืช

การผลิตพืชจะเกิดการสูญเสียธาตุอาหารพืช การที่ธาตุอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืชถูกกำจัดออกจากดิน หรือไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ จะส่งผลให้พืชขาดธาตุอาหารและแสดงอาการผิดปกติ การสูญเสียธาตุอาหารอาจเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ เช่น การชะล้างโดยน้ำ การชะล้างหน้าดิน การเผาเศษวัชพืช การปลูกพืชชนิดเดิมซ้ำๆ โดยไม่บำรุงดิน ดังนั้นการประเมินสุขภาพดินจึงเป็นการประเมินความอุดมสมบูรณ์ของดิน การประเมินสุขภาพดินมี ๔ วิธีการ

การประเมินสุขภาพดินดีเบื้องต้น

๑. สังเกตอาการผิดปกติของต้นพืช เช่น ลำต้นแคระแกรน ใบร่วงก่อนกำหนด

๒. ทดสอบด้วยการปลูกพืชทดลอง

๓. การวิเคราะห์ธาตุอาหารในใบพืช

๔. การวิเคราะห์ดิน เพื่อประเมินธาตุอาหารในดิน และความอุดมสมบูรณ์ของดิน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาที่ดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ ดินมีความเหมาะสมในการปลูกพืช

การตรวจวิเคราะห์ดิน

การตรวจวิเคราะห์ดินของกรมพัฒนาที่ดิน มี ๒ วิธี คือ การวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ และการทดสอบดินด้วยกระเป๋าวีเคราะห์ดินอย่างง่าย

การเก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์สำหรับการปลูกพืช ควรเก็บตามหลักวิชาการ มีความสม่ำเสมอ เพื่อให้ผลวิเคราะห์มีความถูกต้อง เพื่อจะได้ทราบแนวทางในการปรับปรุงดิน การใส่ปุ๋ยได้อย่างถูกต้อง

วิธีการเก็บตัวอย่างดิน เพื่อการวิเคราะห์

เตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น

พื้นที่ในการเก็บตัวอย่างดิน

1. ควรเก็บหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว หรือก่อนเตรียมดินปลูกพืชครั้งต่อไป
2. ขนาดของแปลงที่จะเก็บตัวอย่างดิน ไม่จำกัดขนาดแน่นอน ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของพื้นที่ ชนิดพืชที่ปลูก และการจัดการดิน
3. พื้นที่เก็บตัวอย่างโดยเฉลี่ยประมาณ 25 ไร่/ตัวอย่าง ควรเป็นพืชชนิดเดียวกัน และมีการจัดการดินใกล้เคียงกัน

วิธีเก็บตัวอย่างดิน

พืชไร่ นาข้าว พืชไร่ สุ่มเก็บตัวอย่างดินกระจายทั่วแปลง ๆ ละ 15-20 จุด	กวาดเศษพืช หรือวัสดุ ที่อยู่ผิวหน้าดินออกก่อน แนวตั้งประมาณ 15 เซนติเมตร ความหนา 2-3 เซนติเมตร 15 ซม. 2-3 ซม.
ไม้ผล ไม้ยืนต้น สุ่มเก็บตัวอย่างดินกระจาย 4 จุดโดยรอบบริเวณทรงพุ่ม	กวาดเศษพืช หรือวัสดุ ที่อยู่ผิวหน้าดินออกก่อน แนวตั้งประมาณ 30 เซนติเมตร ความหนา 2-3 เซนติเมตร 30 ซม. 2-3 ซม.

การเตรียมตัวอย่างดินก่อนส่งวิเคราะห์

1. ดินที่เก็บมารวมกันถือว่าเป็นตัวอย่างดินที่เป็นตัวแทนของที่ดินแปลงนั้น ถ้าดินมีความชื้นจะต้องทำให้แห้ง โดยเทดินลงบนแผ่นผ้าพลาสติก เคลื่อนดินสิ่งไว้ในที่ร่มจนแห้ง (ห้ามตากแดด) หากดินก้อนใหญ่ให้ย่อยจนมีขนาดเล็กพอประมาณ
2. นำตัวอย่างดิน ข้อ 1 มาแบ่งเกลี่ยตัวอย่างดิน โดยแผ่เป็นรูปวงกลมแล้วแบ่งออกเป็น 4 ส่วนเท่ากัน เก็บดินมา เพียง 1 ส่วน หนักประมาณครึ่งกิโลกรัม ใส่ในถุงพลาสติกที่สะอาด พร้อมบันทึกรายละเอียดของตัวอย่าง ดินให้เรียบร้อย

ส่งดินไปวิเคราะห์

สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
กลุ่มวิเคราะห์ดิน สฟช. 1-12 เมื่อตัวอย่างดินวิเคราะห์เสร็จแล้ว จะส่งผลวิเคราะห์พร้อมคำแนะนำวิธีการแก้ไขปรับปรุงดิน และการใช้ปุ๋ยให้ตรงกับพืชที่ต้องการปลูก

กรมพัฒนาที่ดิน กลุ่มมาตรฐานและพัฒนาระบบการวิเคราะห์ดิน
สำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน 2003/61 แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร. 02-941-2784 สายด่วน 1760 ต่อ 3120

